

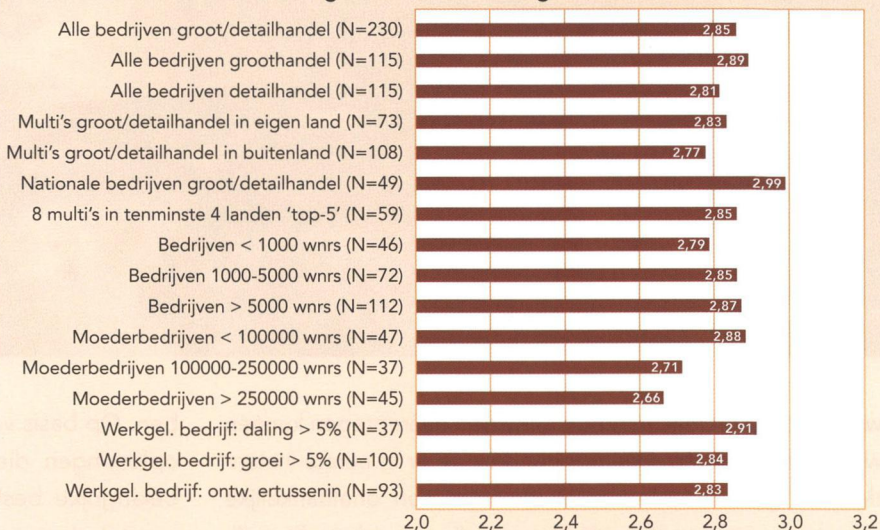
Scores in groot- en detailhandel

Vorige keer bespraken we uitkomsten van het WIBAR-3 project, waarin we onderzochten hoe de positie van vakbonden in CAO-onderhandelingen kan worden verbeterd. We gaan nu nader in op de relatie tussen management en vakbond in twee van de vijf onderzochte sectoren, namelijk groot- en detailhandel. Bij elkaar telden die twee sectoren in de 23 betrokken EU-landen in 2014 ruim 23 miljoen werknemers, verdeeld over 230 bedrijven. Er is nagegaan hoe de relatie tussen management en vakbond (hierna MAN-VB) scoorde op een rangorde van 1 (totaal geen relatie) tot 5 (coöperatieve relatie, vastgelegd in overeenkomsten of verklaringen).

De grafiek laat zien dat voor de 230 bedrijven een gemiddelde MAN-VB score resulteerde van 2.85, duidelijk beneden de 3-score die stond voor 'puur zakelijk'.

Als we ons richten op groot- en detailhandel tezamen, valt op dat de puur nationaal opererende bedrijven het met 2.99 beter deden dan de multinationals, of die laatste nu in hun moederland opereerden (2.83) dan wel in het buitenland (2.77). We hebben ook gekeken of de MAN-VB relatie beter was in de bedrijven met de grootste internationale spreiding, met als maatstaf dat hun dochterbedrijven in ten minste vier landen in de 'top-5' moesten staan. De acht multi's waarvoor dat

Gemiddelde scores relatie management – vakbond in groot- en detailhandel, 23 landen



Alle publicaties van het WIBAR-3 project zijn te vinden op: <http://www.wageindicator.org/main/Wageindicatorfoundation/projects/wibar-3>

Bron WIBAR3 Industrial Relations Survey, september 2015-april 2016

gold, scoorden met 2.85 gemiddeld nauwelijks hoger. Wel varieerden de gemiddelde scores van deze acht onderling fors, van 3.17 voor de Franse detailgigant Carrefour en 3.10 voor de Duitse Metro Group en het Zweedse ICA tot 2.17 voor Aldi en 1.96 voor Lidl. Verder maakt de grafiek zichtbaar dat de MAN-VB score met 2.79 lager is in bedrijven met minder dan 1000 werknemers dan in bedrijven met meer dan 5000 werknemers (2.87). Daar staat tegenover dat de relatie management – vakbond in de zeer grote moederbedrijven (meer dan 250.000 werknemers) met een gemiddelde van 2.66 zacht uitgedrukt matig is. De cijfers

suggesteren dat de vakbond in groot- en detailhandel een betrekkelijk goede positie heeft in redelijk grote 'dochters' van niet al te grote 'moeders'. Verontrustend voor vakbonden is de samenhang tussen vakbondspositie en ontwikkeling van de werkgelegenheid. De grafiek geeft aan dat het MAN-VB gemiddelde met 2.84 lager was bij de dochterbedrijven van multi's en nationaal opererende bedrijven die flink (meer dan 5% in de periode 2012-2014) groeiden dan bij de bedrijven die hetzelfde tijd flink inkrompen (2.91).

Maarten van Klaveren en Kea Tijdens zijn beiden senior-onderzoeker bij AIAS, Universiteit van Amsterdam.